

Författares B

- Intervjuer
- Poesi På En Dag
- Dagens dikt
- Kalendarium

Intervjuer

Här presenterar vi i en serie intervjuer några av de författare som valt Författares Bokmaskin.

Den flygande poeten – Akrama Monfared Arya 15 Maj 2014

Den flygande poeten

Hon hade lyckats ta flygcertifikat som första kvinna. i Iran. Hon var dotter till en känd ingenjör och arkitekt. Hon jobbade som försäkringsrådgivare och konsult på två olika försäkringsbolag. Hon hade fem barn, hennes man var en känd juristdoktor, domare och advokat, stoltheten lyste ur ögonen på henne. Sedan kom ayatolla Khomeini, och revolutionen i Iran år 1979.

Akram Monfared Arya tyckte att allt var bra innan revolutionen.

Före revolutionen hade vi allt möjligt, världen respekterade oss. Jag var till exempel i Europa, U.S.A och Kanada, och blev vänligt bemött.

Efter revolutionen åkte jag till U.S.A, och det var nära att jag blev utkastad. Jag blev behandlad som skräp, kan jag säga.

Efter revolutionen levde hon sedan i fem år i ett Iran som tagits över av militant islamism. Hon var tvungen att betala smugglare för att ta hennes barn ut ur landet, hennes man dog, och i samma veva blev hon sjuk. Men hon härdade ut, för hon visste att hennes barn fanns i Sverige.

– Jag fick smussla ut mina barn, en efter en. Min äldsta son var i armén, i kriget mellan Irak och Iran. När han kom till mig på sin permission och sade att han skulle förflyttas till det farligaste området, blev jag hysterisk och grät. Över min döda kropp, sa jag. Istället tog jag själv honom till gränsen mellan Iran och Turkiet och fick hjälp av en smugglare för att få honom över gränsen.

Processen fick upprepas med hennes övriga fyra barn. Med något års intervall kom först Ali, hennes äldsta son, till Turkiet. Vidare därifrån var det svårt att ta sig till exempel till U.S.A, för man var tvungen att ha en familj där, och Arya hade ju bara sig själv och sina barn. Hon själv kom till Sverige i oktober 1985.

– Medan jag var upptagen med att skicka iväg mina barn dog min man, och då hade jag ingen frihet längre.

Jag blev arresterad många gånger, och de hittade på allt möjligt. Vi fick en stämpel på oss, eftersom min mans familj varit nära shahen. Halva min släkt vände ryggen åt oss, jag var mer rädd för dem än för Khomeini.

Det var inte helt lätt att lämna Iran bakom sig, och anpassa sig till ett liv i Sverige. Hennes barn hade redan varit i Sverige ett tag när hon kom – först hade de slussats runt mellan olika flyktingförläggningar, men sedan, när de fått uppehållstillstånd – hamnade alla i en tvärumslägenhet i Jönköping. Efter två och ett halvt år flyttade de dock till Stockholm, då ett av hennes barn började plugga på KTH.

– Sen var Jönköping då väldigt litet i jämförelse med Teheran, där jag kom ifrån. Det var för stilla.

Men hon kommer inte att glömma det stöd hon fick när hon först kom till Sverige. Hon har fortfarande kontakt med de som hon lärde känna där.

– När mina barn flyttade till Jönköping fick de en kontaktperson på Socialtjänsten, Mari-Ann och hennes man Inge. De visste att jag skulle komma, och när jag väl kom hade vi redan tredje dagen ett möte hemma hos dem, de bjöd på kaffe. De frågade om vi ville fortsätta att ha kontakt. Vi bestämde att de skulle fortsätta vara i kontakt med oss, som vänner.<

– Nej, nej, ni behöver inte lämna mig, jag vill lära mig allt om Sverige, sa jag till dem. Sedan blev vi vänner.

Arya ville inte sitta still, ville hålla igång och komma någon vart även i det nya land hon kommit till. Hon pra

tade med folk på SFI, lyckades fixa ett jobb på ett bageri och startade så småningom en egen pizzeria med hjälp av ett banklån. Den sålde hon efter nio månader och flyttade sedan till Stockholm.

Att träffa folk, att vara med i olika föreningar, att via jobb och kurser träffa människor i olika sammanhang, tror Arya var viktigt för att hålla sin glöd vid liv.

– Jag tänkte att jag inte ville sitta hemma och bara få pengar från Socialen. Jag pratade med mina lärare och Arbetsförmedlingen hela tiden. Sen gick jag också till Bromma flygskola 1990 och förnyade min flyglicens. Jag var inte nybörjare, jag hade ju erfarenhet.

Men det blev inget jobb med flygning, Försvarsverket skrev tillbaka att visst fick hon flyga, men då enbart som nöje.

1998 kände hon att återigen att det stod stilla. Då började hon sammanställa dikter och små noveller som hon skrivit redan i Iran. 1999 resulterade det i diktsamlingen Pejvak-e Eshg, "Kärlekens eko" påpersiska.

Sedan dess har hon gett ut ett antal böcker – faktaböcker, romaner, diktsamlingar – och även målat tavlor. På Författares Bokmaskin har hon gett ut fem titlar, den senaste 2012, då med boken En lyckad landning på säker mark, som är hennes självbiografi.

– Den tog tolv år för mig att skriva. Varje gång jag satte igång och försökte minnas kom gråten till halsen, jag blev yr i huvudet och började gråta. Så jag lade undan den och fortsatte med andra böcker.

Men den blev till slut klar, och är nu översatt till engelska och utgiven i bland annat Kanada. Sedan i år finns den också som e-bok.

Arvid Svenske

Genom Författares Bokmaskin har Akram Monfared Arya egenpublicerat *A song of Love*, lyrik 2005, *Himlen har inga gränser*, lyrik 2005, *Anahita*, roman 2008 och *Flykten från Helvetet i Iran till Paradiset Sverige*, roman 2009.